

Årsplan 2021–2023

Innledning

Instituttets årsplan skal uttrykke styrets overordnede prioriteringer på områder der det er viktig at instituttets resultater forbedres. Strukturen og flere av tiltakene følger opp føringer i [UiOs felles årsplan](#) samt [fakultetets årsplan](#). Instituttets årsplan inngår i virksomhetsstyringen ved UiO, og skal bidra til at fakultetets og instituttets strategiske ambisjoner oppnås.

De økonomiske prognosene for ILN gir nå ny instituttledelse et betydelig økonomisk handlingsrom med gode utsikter til forsvarlig drift og omstillingsevne også i neste styreperiode. Dette til tross for at langtidsprognosen tyder på at de eksterne inntektene vil bli lavere enn de har vært de siste åtte årene hvor instituttet har vært vertsenhet for et Senter for fremragende forskning. Forsvarlig drift, omstillingsevne og strategisk handlingsrom har vært de sentrale målene for nåværende instituttledelse og å opprettholde en stabil økonomi blir et viktig mål for den nye ledelsen som tiltrer den 1. januar 2021.

Utdanning og læringsmiljø

Studentene skal møte engasjerte undervisere i et inkluderende læringsmiljø, der oppdatert kunnskap og forskning er i bruk. For å synliggjøre studienes arbeidslivsrelevans enda bedre vil ILN inkludere flere alumni i undervisningen og ha fokus på hvordan utdanningen er koblet til arbeidslivet samtidig som den solide disiplinforankringen beholdes. Undervisningskvaliteten ved ILN styrkes gjennom kunnskaps- og erfaringsdeling mellom underviserne og gjennom mer studentaktive læringsformer.

ILNs aktivitet 1: Læringsmiljø

ILN vil fortsette å jobbe med integrering av studentene i fagmiljøet og med å gi god oppfølging underveis i studiene. ILN skal tilby et integrert digitalt læringsmiljø som styrker læringsutbyttet og øker utdanningens forskningsnærhet og arbeidslivsrelevans.

Forventede resultater 2021

- ILN har videreført arbeidet med å integrere førsteårsstudenter i sine fagmiljøer, både gjennom arrangementer i semesterstarten, og gjennom faglig-sosiale møteplasser i det første studieåret, fasilitert av blant annet HFs læringsassistenter.
- ILN har integrert innreisende (utvekslings)studenter gjennom én til to faglige og sosiale arrangementer årlig som også inkluderer studenter fra Norge.
- ILN skal videreført ordningen med læringsassistenter som ble innført høsten 2020 for å styrke det sosiale læringsmiljøet for studentene.
- ILN har videreutviklet tilbudet med masteroppgaveseminarer for masterstudenter, slik at det lages et tilpasset opplegg som er integrert i mastergraden.

- ILN har utarbeidet en strategi for internasjonalt samarbeid og studentutveksling.
- ILN har gått igjennom utvekslingsavtaler for alle studieprogrammene, slik at disse er relevante, og speiler undervisningstilbudene, nettverkene samt forskningen som foregår på instituttet.
- ILN skal følge opp evalueringene fra studentene og lære av den digitale omleggingen av undervisning og eksamen som ble gjennomført i 2020 på grunn av koronapandemien.
- ILN har vurdert i hvilken utstrekning digital undervisning kan og bør videreføres også etter koronapandemien, gjerne i kombinasjon med fysisk klasseromsundervisning og/eller som en hybridvariant for å styrke utdanningskvaliteten.

Forventede resultater 2022

- Som et ledd i arbeidet med å bedre studie- og læringsmiljøet ved ILN, vil instituttledelsen iverksette de tiltakene som blir nedfelt i fakultetets handlingsplan i løpet av 2021 etter forslag fra et studentpanel. (HF's årsplan 2021-2023: Tiltak 1).
- ILN har integrert Digital Humaniora-kompetanse og Digital Humaniora-infrastruktur i studieprogrammene på bachelor- og masternivå og på emner i norsk for internasjonale studenter (NORINT-emner).
- Norsk for internasjonale studenter-miljøet har innført CEFR («Det felles europeiske rammeverk for språks retningslinjer og nivåskala for universiteter»). Innføring av dette rammeverket har stor betydning for integrering av internasjonale studenter i studiene, arbeidslivet og samfunnet.
- «Peer grading» prøves ut i læringssituasjoner. Målet er gjensidig læring og refleksjon. Ordningen kan også gi god trening i kollegialt samarbeid og arbeid i team. «Peer grading» skal komme i tillegg til undervisernes tilbakemelding til studentene.

ILNs aktivitet 2: Samfunns- og arbeidslivsrelevans

ILN vil fortsette å arbeide for økt bevissthet om fagenes arbeidslivsrelevans både blant ansatte og studenter. Det er et mål at våre kandidater skal være attraktive for arbeidslivet. Derfor vil ILN etablere et åpent og aktivt alumninettverk som kan skape god kontakt mellom academia og arbeidsliv for å sikre studienes relevans, hjelpe kandidatene med å etablere et relevant kontaktnett og avklare hva slags egenskaper arbeidsgivere forventer av de nyutdannede.

Lektorprogrammet, der ILN bidrar med å utdanne lærere til å undervise på ungdomstrinnet, videregående skole og i voksenopplæringen, er en viktig del av universitetets samfunnsoppdrag. ILNs kontaktflate mot skolen bør derfor synliggjøres og forsterkes. Dette arbeides det kontinuerlig med allerede i flere av ILNs fagmiljøer, herunder NORSPRÅK, NORLITT og RETKOM og Senter for Ibsen-studier. Utdanning er dessuten blitt et av MultiLings prioriterte områder frem til 2023 og det finnes en samlet kompetanse om skoleutdanning og voksenopplæring på sentret og et etablert samarbeid med det utdanningsvitenskaplige fakultet, blant annet gjennom felles forskerutdanningskurs. Denne kompetansen og forskningen på skolen vil bidra til at den forskningsbaserte undervisningen som ILN vil gi studenter som skal ut i skolen er relevant og oppdatert.

Forventede resultater 2021

- ILN har lagt til rette for erfaringsdeling om både praksissemester for studentene og undervisning for å dele interne og eksterne erfaringer.
- ILNs fagmiljøer har foreslått eksterne partnere for oppgavesamarbeid og praksissemester. Studieadministrasjonen og undervisningskoordinatorene har, systematisert, koordinert og fulgt opp samarbeidet med eksterne partnere.
- ILN har tilrettelagt for møter der alle emneansvarlige som gir emner inn i lektorutdanningen, avstemmer undervisning og læringsmål med de nye læreplanene for grunnskolen med vekt på ungdomstrinnet og videregående og voksenopplæring slik at lektorstudentene er godt rustet for læreryrket.
- ILN vil aktivt arbeide for å synliggjøre ILNs fags viktighet i skolens virksomhet og samfunnsoppdrag.
- ILN vil øke andelen studenter som benytter seg av tilbudet om Nordisk prosjektsemester eller forskningsprosjektsemester for lingvistiske og nordiske studier (NOR4900 og NOR4950, praksis 30 studiepoeng) som en del av mastergraden.
- ILN har avklart mulighetene for å la masterstudenter ha praksis på NORINT innenfor prosjektsemetret (i den utstrekking det er relevant).

Forventede resultater 2022

- ILN har organisert en karrieredag.
- ILN har etablert et alumninettverk for samarbeid og kunnskapsdeling mellom tidligere studenter og ILN.

Fremragende forskning

ILN vil videreutvikle sterke og gode forskningsmiljøer. Mye av dette arbeidet (veiledning, fagfellellevurderinger, forskergrupper, forskningstermin, driftsmidler og forskningsstøtte) vil ikke vises i en årsplan. Instituttet vil stadig arbeide for god forskningskultur og god forskningsetikk på tvers av fagmiljøgrensene, slik at den samlede forskningsstyrken synliggjøres og utnyttes bedre.

ILNs eksterne finansiering er essensiell for utviklingen av instituttet. I tillegg til oppstart av to nye prosjekter med tildelinger fra Norges forskningsråd (*NorPol* og *Universal Natural Language Understanding*), har ILN i 2020 lykket med å få innvilget to nye forskningsprosjekter gjennom Marie Skłodowska-Curie Actions, som er finansiert av det europeiske forskningsprogrammet Horizon2020. Instituttet er også delvis innøvert i et prosjekt med finansiering fra European Research Council. Prosjekter med finansiering fra de europeiske rammeprogrammene utløser høye resultatbasert omfordelingsmidler (RBO), som gjør at instituttet i de kommende årene vil få gode inntekter. Det vil fortsatt være viktig for instituttet å få nye eksternt finansierte prosjekter for å være synlig i forskningsfronten og sikre disse inntektene også i framtiden.

Flere hittil uutnyttede finansieringsmuligheter finnes i NFRs tematiske programmer samt i koordinatorprosjekter under Horisont Europa. En slik mulighet er å bygge tettere samarbeid med andre offentlige aktører, der det er relevant. Samtidig vil ILN følge opp fakultetets mål om økt deltagelse i nasjonale forskningsprogram rettet mot samfunnsutfordringer. For å lykkes med europeiske og tematiske forskningsmidler er sterke forskningsmiljøer, tverrfaglig samarbeid og internasjonalt nettverk av stor betydning. ILN ønsker å fremme instituttets forskergrupper for å understøtte både den enkeltes forskningsambisjoner og nettverksmuligheter, samt legge til rette for bedre integrering av studenter og forskerrekrutter.

I 2021 vil Plan S gjøre seg gjeldende, og ILN arbeider aktivt med oppfølging av problemstillinger rundt åpen forskning (inkl. åpen publisering) i tråd med UiOs politikk, samt NFRs og Den europeiske kommisjonens krav. I denne sammenhengen mener instituttet det er viktig å ivareta fagforfatterens opphavsrettigheter.

ILNs tiltak 4: Ekstern finansiering, tematiske programmer og utfordringsdrevet forskning

Å øke deltakelsen i tematiske programmer vil kreve prioritering av søknadsarbeidet og en tverrfaglig tilnærming til å besvare de utfordringene programmene skal bidra til å løse. Instituttet skal bidra til å identifisere og motivere søkermiljøer, og til å støtte og utvikle søknader. Slike tiltak vil være avhengige av de føringene som blir lagt i programplaner av NFR og Horisont Europa.

Forventede resultater 2021

- ILN har kartlagt mulighetene og oppfordret relevante miljøer til å delta i en større bredde av utlysninger, som kompetanseprosjekt for offentlig sektor, MSCA-ITN og utlysninger fra Kulturrådet.
- Spørsmål om publiseringsstrategi og egne ambisjoner om ekstern finansiering er etablert som et fast tema i medarbeidersamtalene for alle vitenskapelige stillingskategorier.

Forventete resultater 2022

- Instituttet har deltatt som partner eller koordinator i en søknad til tematiske utlysninger under Horisont Europas rammeprogram eller Kompetanseprosjekt for offentlig sektor.

ILNs tiltak 5: Forskningskultur

Forskning skjer ikke i et vakuum, men i samarbeid mellom enkeltforskere, miljøer, disipliner og samfunnet for øvrig. ILN vil derfor i årsplanperioden jobbe aktivt for å styrke en delingskultur ved instituttet og fremme tverrfaglig og internasjonalt samarbeid.

ILN vil følge opp fakultetets ønske om å skape en åpen forsknings- og publiseringskultur med inkluderende forskningsaktiviteter på tvers av faggrenser. Instituttet vil tilby arrangementer for både studenter og ansatte, der nyansatte presenterer egen forskning. Dette kan sikre kunnskapsdeling samt etablering av nye forbindelser. ILN vil dessuten arbeide for å involvere MA-studenter i forskningen (som vitenskapelige assistenter, via prosjektsemesteremner og via masteroppgaveskriving relatert til pågående forskningsprosjekter).

Forventede resultater 2021

- Instituttet har arrangert tildelingsforelesninger der nyansatte i vitenskapelige stillinger får presentert seg.
- Alle postdoktorer ved instituttet har en karriereplan.
- ILNs undervisningsleder og forskningsleder vil sammen tilby en overgangssamtale til alle stipendiater som blir gjennomføringsstipendiater.

- I metodeemnene vil vi bekjentgjøre muligheter til å skrive masteroppgaver tilknyttet pågående forskningsprosjekter.
- Instituttets satsning på digital humaniora gjennom UiOs Teksthub og emner som *NOR2316/NOR4316 Digital humaniora*, sikrer interaksjon og deling.

Forventede resultater 2022

- Alle stipendiater ved instituttet har en karriereplan.

ILNs tiltak 6: Forskningsetikk

Instituttet har plikt til å sikre at alle våre forskere, ph.d.-kandidater og studenter utviser god forskningspraksis og at lov om forskningsetikk er kjent og blir fulgt. Dette skal skje gjennom kompetanseutvikling, informasjon og etablering av gode rutiner.

Etter at Personvernforordningen (GDPR) ble innført i 2018 har det pågått arbeid på området ved ulike deler ved universitetet. Blant annet har LINK og USIT laget et e-læringskurs om personvern for forskere ved UiO. Forskningsetiske retningslinjer knyttet til behandling av forskningsdata utløser også et behov for å gjennomgå sine rutiner for datahåndteringsplaner, sikker lagring og deling av forskningsdata. Høsten 2020 har Universitetsbiblioteket satt i gang en kursrekke som dekker flere relevante temaer. På ILN vil blant annet den sosiokognitive laben generere store mengder forskningsdata. Instituttet vil arbeide for å opprette veiledninger som ivaretar lovgivning om forskningsdata som genereres av forskere og studenter ved instituttet. Dette arbeidet er påbegynt, men må videreføres.

Forskningsetikkloven pålegger institusjonene å holde oversikt over pågående prosjekter som krever tillatelser. Plattformen FORSKPRO er et verktøy som gjør det enklere for ledelsen å holde en slik oversikt, og fra høsten 2020 importeres alle prosjekter med tillatelse fra NSD inn i dette systemet. I samarbeid med de andre instituttene, vil fakultetet lage retningslinjer for hvilke prosjekttypen som skal føres inn i FORSKPRO, for eksempel forskerprosjekter med ekstern finansiering eller studentprosjekter. ILN vil følge opp det arbeidet som iverksettes på sentralt nivå, samt gjennomgå egne rutiner.

Forventede resultater 2021

- Gode rutiner for forskningsetikk er implementert i undervisning, forskning og veiledning på BA-, MA- og ph.d.-nivå.
- Ansatte blir formidlet informasjon om relevante kurs som angår behandling av forskningsdata. Det er opprettet en egen lokal rutinebeskrivelse for prosjekter som gjennomføres ved den sosiokognitive laben.
- Instituttet følger opp fakultetets anbefalinger om e-læringskurs om grunnleggende forskningsetikk og personvern.
- Det forskningsetiske verktøyet FORSKPRO er gjort kjent for alle vitenskapelig ansatte, og er tatt i bruk i henhold til vedtatte retningslinjer.

Forventede resultater 2022

- Rutiner og informasjon om relevant forskningsetisk kursing er kjent for alle ansatte
- Alle ansatte får tilbud om kurs og opplæring i de etablerte reglene for medforfatterskap som er nedfelt i Vancouver-reglene og i de nasjonale forskningsetiske retningslinjene

Personalpolitikk

UiOs årsplanteilak i dette kapitlet er rettet mot å redusere andel midlertidig ansatte og å styrke arbeidet for å hindre trakassering.

ILN vil prioritere gjennomføring av tiltak avtalt etter arbeidsmiljø og klimaundersøkelsen (ARK II, 2020), oppfølging av universitetets handlingsplan for likestilling og mangfold, legge til rette for bedre integrering av internasjonale ansatte og karriereutviklingstiltak for forskere i tidlig karrierefase. Både ARK II og innspillene fra ansattgruppene har tydeliggjort et forbedringspotensial på tvers av stillingskategorier når det gjelder klare og gode kommunikasjonslinjer, tiltak som binder instituttet sammen, og muligheter til medvirkning på forhold som går på drift og utvikling av instituttet. Instituttledelsen vil derfor prioritere arbeidet med å realisere dette potensialet

ILNs tiltak 8: Mangfold, arbeidsmiljø og arbeidet mot trakassering

Fakultetsstyret vedtok høsten 2019 en handlingsplan for likestilling og mangfold, og universitetsstyret vedtok retningslinjene «Sammen mot trakassering», der føringene for universitetets arbeid med forebygging og håndtering av trakassering ble lagt. Instituttledelsen vil i 2020–22 legge til rette for tiltak som kan ha en forebyggende effekt med vekt på kartlegging, bevisstgjøring og holdningsskapende arbeid. Det blir eksempelvis gitt informasjon om universitetets retningslinjer «Sammen mot trakassering» i alle oppstartsamtaler med nyansatte, og alkohol blir ikke innkjøpt for instituttets midler på interne arrangementer.

Forventede resultater 2021

- Tiltaksplanene etter ARK II er iverksatt.
- Kanalene for intern kommunikasjon, gjensidige påvirkningsmuligheter og felles møttestruktur er revidert og forsterket.
- I fagmiljøer eller seksjoner der det er - eller oppstår større psykososiale arbeidsmiljøutfordringer vil det arbeides systematisk med kartlegging og tiltak.

ILNs tiltak 9: Reduksjon av midlertidighet

Instituttet vil arbeide for å redusere antallet midlertidige tilsetninger og antallet midlertidig ansatte. På denne måten følger ILN fakultetets krav om å dimensjonere fagfeltene bedre, slik at undervisningen blir dekket, selv om noen ansatte har permisjoner eller er frikjøpte.

Forventede resultater 2021

- Andelen midlertidige i ILNs årsverkskubene (unntatt rekrutterings- og utdanningsstillinger) vil være redusert med 10 % fra 2020.

Virksomhetsovergripende tiltak

ILN skal forvalte sine samlede ressurser effektivt og på en måte som understøtter kjerneaktiviteten. For instituttet er det definert sentrale virksomhetsovergripende tiltak tilpasset instituttets egenart og utfordringer.

ILNs tiltak 10: Digital humaniora

Instituttet skal i planperioden arbeide for en framtidsrettet strategi for digital humaniora (DH).

I arbeidet med bruk av digital teknologi og digital metodikk vil ILN prioritere utvikling av både digitale metoder og digitalt innhold. Det vil parallelt være et mål å avklare ansvarsforhold og arbeidsdeling mellom ILN (under HF) andre utviklerenheter ved HF (DMLF), og UiO (USIT), og nasjonale samarbeidspartnere innenfor DH, særlig Universitetsbiblioteket og Nasjonalbiblioteket.

Våren 2021 vil ledelsen i samarbeid med eksisterende lokale miljøer som arbeider med ulike former for digital humaniora, arbeide for å implementere og utvide satsningen på DH, i både undervisning og forskning. Tekstlaboratoriets utvikling av Teksthuben og dens åtte tverrfaglige noder vil være en viktig faktor i dette arbeidet. Hovedformålet for huben er at både eksisterende og ny kunnskap samles på tvers og gjøres kjent for alle gjennom kurs og felles nettside. Tekstlaboratoriet kan tilby en stabil teknisk kompetanse, og vertsinstitusjonen ILN har sterke, komplementære tekstfaglige miljøer (EDD, Senter for Ibsen-studier, MultiLing, Tekstlaboratoriet).

Forventede resultater 2021

- Via Teksthubens noder er det igangsatt pilotprosjekter som kan utvikles til prosjektsøknader.

Forventede resultater 2022

- ILN har gjennom Teksthuben, TekstLab og Senter for Ibsen-studier igangsatt arbeidet med å utvikle og dele forskningsinfrastruktur og dataressurser.
- ILN vil i samråd med Senter for Ibsen-studier utarbeide en felles forståelse for hvordan senterets mandat om å bedrive «dokumentasjon» inngår i instituttets DH-strategi.

ILNs tiltak 11: Grønt ILN

UiO skal møte de globale, nasjonale og lokale miljø- og klimautfordringene gjennom forskning og utdanninger med miljø- og klimarelevans og ved bærekraftig drift av universitetet. UiOs årsplantiltak skal redusere institusjonens klimagassavtrykk.

Instituttet vil i planperioden bidra til å kutte klimagassutslippene ved å legge til rette for at ansatte tar grønne valg. Resirkulerte, klimanøytrale, økologiske og rettferdige produkter er standardvalget ved bestilling av forbruksmateriell. Engangsartikler brukes kun unntaksvis. På interne arrangementer blir det som hovedregel innkjøpt vegetarmat. De ansatte vurderer tog

eller buss i stedet for fly når det er mulig. Det vil være særlig fokus på områder som den enkelte kan påvirke: reising, forbruksmateriell og møtevirksomhet.

Forventede resultater 2021

- ILN vil videreutvikle og opprettholde bruk av digital møter med eksterne parter.
- Alle stipendiater ved ILN skal få tilbud om å gjennomføre hel- eller halvdigital disputas. Ved fysiske disputaser hvor opponenter har lang reisevei, skal ILN vurdere om opponentens opphold kan dekke flere formål. For eksempel kan disputasen kombineres med møter for samskrivingsprosjekter eller åpne forelesninger.
- Nye prosjekter gjenbraker eksisterende utstyr i så stor grad som mulig. Prosjektleder har ansvar for at gjenbruk er vurdert før nytt utstyr bestilles, og forskningsmidler prioriteres til utstyr som kan lånes og/eller gjenbrukes.

Forventede resultater 2021

- Alle ansatte skal vurdere om video- eller telefonkonferanse kan brukes i stedet for reiser.
- Alle ansatte skal vurdere om jobbreiser kan dekke flere formål. For eksempel kan konferansereiser kombineres med møter for samskrivingsprosjekter.